

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Gymnázium, Most, Čs. armády 1530

Čs. armády 1530, 434 46 Most

Identifikátor školy: 600 011 054

Termín konání orientační inspekce: 22. - 25. ledna 2001

Čj.	061 30/2001-5015
Signatura	of4zu211

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Škola sdružuje víceleté, osmileté a čtyřleté gymnázium, které provozuje ve dvou budovách. Výuka se řídí generalizovaným učebním plánem pro gymnázia č. j. 20 594/99-22 a 20 595/99-22 s platností od 1. 9. 1999 počínaje 1. a 5. ročníkem.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Cizí jazyky

V nabídce školy jsou anglický, německý, francouzský, ruský a španělský jazyk. Vzhledem k netypickým podmínkám (chřipková epidemie, lyžařský výcvikový kurz) se ČŠI nezabývala hodnocením výuky francouzštiny a ruštiny.

Plánování

Dotace hodin daná učebním plánem se dodržuje. Rámcové požadavky osnov mají vyučující rozvrženy do jednotlivých ročníků, z toho pak vycházejí časové a tematické plány, koordinované pro paralelní třídy a skupiny a založené na používání jednotné učebnice. Tato zásada se plně neuplatňuje ve výuce angličtiny, neboť v kvintě až septimě vyučující volí mezi dvěma učebnicemi zcela rozdílného typu (Streetwise, Angličtina pro jazykové školy II) přičemž v případě druhé z nich je návaznost na předcházející výuku přinejmenším sporná. Podle sdělení vedoucí předmětové komise angličtiny a podle zápisů z porad PK vyučující jsou si tohoto stavu vědomi a již delší dobu zvažují změnu stávajícího systému.

Rozvržení výuky němčiny je postaveno na používání učebnice Němčina pro jazykové školy (Der, die, das). Podle 1. dílu začínají jak žáci osmiletého studia ve věku 11 let, tak i čtyřletého cyklu, staří 15 let, takže věkové zvláštnosti žáků se nerespektují. Se stejnou učebnicí pracují půl roku i pokročilí žáci po 6 letech výuky na základní (i jazykové) škole. V konečném důsledku je na konci studia mezi nimi a úplnými začátečníky rozdíl jeden rok! Vedení školy bylo upozorněno na nutnost tuto situaci řešit.

Probíraná látka v době konání inspekce odpovídala časovému rozvržení, ve třídách O4.B (NJ), O6.A. a 1.A (AJ) bylo zjištěno asi dvouměsíční zpoždění. Vedení školy bylo na tuto skutečnost upozorněno.

Učební plány i učební osnovy se plní, úroveň plánování je průměrná.

Personální, materiální a psychohygienické podmínky

Výuka jazyků je zajištěna učiteli s pedagogickou a odbornou způsobilostí. V době konání inspekce za dlouhodobě nepřítomné učitele zastupovali stejně kvalifikovaní učitelé, kteří dříve na škole působili.

V obou částech budovy jsou dvě jazykové učebny, působící příjemným dojmem. Část výuky se odehrává v kmenových třídách, jejich vybavení je průměrné a estetická úroveň ovlivněna věkem a vkusem žáků. Učebnice si žáci vyšších ročníků kupují, případně si je mohou vypůjčit v knihovně. Používaná učebnice angličtiny (Angličtina pro jazykové školy) je zastaralá a neodpovídá zásadám moderní komunikativní jazykové výuky. Vedení školy ve spolupráci s předmětovou komisí by mělo zvážit výměnu této učebnice za modernější, reagující na změněné sociální, kulturní a pedagogické podmínky. Podle sdělení předsedů předmětových komisí mají učitelé dostatek audiovizuálních i tabelárních pomůcek, slovníků, výkladových slovníků a časopisů. Ve zhlédnutých hodinách však bylo použití pomůcek minimální (mapa,

obrázek, časopis, kopírovaný text), ani v jedné sledované hodině žáci nepracovali s originální zvukovou nahrávkou.

Výuka se odehrávala v příjemném prostředí, v klidné a přátelské atmosféře, psychohygienické zásady byly respektovány.

Personální zajištění výuky je vynikající, psychohygienické podmínky velmi dobré. Materiální vybavení je velmi dobré (s výjimkou učebnic pro anglický jazyk), jeho využití v hodinách lze hodnotit jako průměrné.

Organizace výuky

Vzhledem k době konání inspekce těsně před ukončením pololetí byla část hospitovaných hodin zaměřena na dokončení klasifikace, kdy vyučující pracoval s jedním žákem a ostatní vykonávali určený úkol, většinou práci s textem. Vzhledem ke stanoveným cílům byly formy práce odpovídající. V ostatních hodinách probíhala běžná výuka, mající vesměs podobu frontálního vyučování s klasickou stavbou hodiny. Společným kladem zhlédnutých hodin byla dobrá příprava na výuku, vynikající jazykové zázemí učitelů a důraz na zpětnou vazbu. Jako negativní se jeví malá variabilita metod, kdy veškerá aktivita vycházela od učitelů k žákovi, takřka žádná komunikace mezi žáky a minimální názornost i v těch hodinách, kde téma výuky si názornou pomůcku přímo vyžadovalo.

Celkově lze organizaci hodin hodnotit jako průměrnou.

Motivace a hodnocení

Vnější motivace byla pozorována ve všech navštívených hodinách, a to zejména v úvodní části hodiny, kdy byl označen cíl, v průběhu hodiny měla podobu pochvaly a povzbuzení. Vnitřní motivace, vyplývající z aktualizace učiva a jeho aplikování, byla pozorována pouze ve dvou hodinách. Hodnocení známkou bylo objektivní a zdůvodněné, stejně jako hodnocení ústní, které ovšem bylo výhradně záležitostí vyučujícího. V žádné ze zhlédnutých hodin žáci nedostali možnost zhodnotit průběh hodiny nebo vlastní pokrok.

Celkově hodnotí ČŠI tuto část vzdělávacího procesu jako průměrnou.

Interakce a komunikace

Ve sledovaných hodinách vycházela komunikace především od učitele. Žáci byli zapojováni hlavně jako respondenti, což limitovalo jak tvořivost, tak i možnost souvislejšího ústního projevu a vzájemné kooperace. Pouze v hodině anglické konverzace, vedené rodilým mluvčím, byla souvislá komunikace výraznější, založená na předchozí domácí přípravě. Vzájemné chování učitelů a žáků bylo slušné, vyjadřování učitelů věcně správné.

Celkově lze hodnotit komunikaci jako průměrnou.

Blok přírodovědných předmětů - matematika, fyzika, informatika a výpočetní technika

V rámci této orientační inspekce byla sledována kvalita výuky uvedených předmětů jednak formou hospitací, jednak zhlédnutím výběru některých předepsaných čtvrtletních písemných prací z matematiky a laboratorních protokolů z fyziky. Reprezentativní výběr tříd i vyučujících byl určen s přihlédnutím ke studijním cyklům (sedmiletý, osmiletý, čtyřletý) a rovněž k celkové dotaci hodin za celé studium, která je dána učebním plánem. Počet a rozložení hospitací byl limitován zvýšenou nemocností a nepřítomností některých vyučujících (účast na matematické olympiádě a na lyžařském kurzu) v době konání inspekce.

Plánování a příprava výuky

Přípravě výuky se věnuje náležitá pozornost. Vyučující si vypracovávají vlastní tématické časové plány, které jsou sestavovány na základě platných osnov. Rozvržení učiva do jednotlivých ročníků je svěřeno příslušným předmětovým komisím, které přihlížejí k návaznosti

učiva, mezipředmětovým vztahům a možnostem školy. Zhlédnuté plány měly různou informační úroveň, což někdy komplikovalo kontrolní činnost – např. v tématickém časovém plánu fyziky nebyla uvedena témata ani rámcové termíny laboratorních cvičení apod. Probíraná látka byla vcelku v souladu s časovými plány, mírné zpoždění, zaregistrované v některých sledovaných hodinách, neohrožuje plnění osnov. Zvýšenou pozornost je v některých případech potřeba věnovat počtu odučených hodin od začátku školního roku vzhledem k odučeným týdnům a týdenní hodinové dotaci. Zatím jsou uvedené disproporce ještě v takové míře, že je reálné do konce školního roku učební plány beze zbytku splnit.

Plánování a příprava výuky má průměrnou úroveň

Personální, materiální a psychohygienické podmínky

Všichni vyučující sledovaných předmětů mají odbornou i pedagogickou způsobilost a dostatečnou pedagogickou praxi. Materiálně technické podmínky i vybavení školy velmi dobře umožňují plnit stanovený učební program, zejména v oblasti výpočetní techniky. Škola vlastní širokou paletu kvalitních výukových programů, zahrnující obsah učiva prakticky všech ročníků gymnázia. Kromě zmíněné výpočetní techniky jsou ještě k dispozici programy pro matematiku fyziku, chemii, biologii a angličtinu, anglický a německý slovník. Z uvedeného je zřejmé, že materiální podmínky pro výuku odpovídají potřebám současné praxe. Prostorové podmínky výuky lze hodnotit rovněž velmi dobře, což je dáno mj. i tím, že se využívá i druhá budova bývalé ZŠ. Estetičnost a podnětnost prostředí je na různé úrovni, v kmenových třídách je spíše průměrná, v odborných učebnách lepší. Učebnice žáci až na drobné výjimky k dispozici mají, zakoupí si je buď nové nebo od starších spolužáků. Jistou rezervu pro poskytnutí učebnic sociálně slabším žákům škola k dispozici má.

Personální a materiální podmínky jsou vynikající, psychohygienické velmi dobré.

Organizace hodin

Všechny zhlédnuté hodiny bylo možno hodnotit jako zdařilé a v žádném případě nebylo možno zaznamenat zásadní prohřešky proti dodržování pedagogických zásad. Učivo bylo interpretováno věcně správně při převažujících metodách frontální výuky. Větší pozornost by bylo třeba věnovat praktické aplikaci probírané látky a širším souvislostem, opírajícím se o praktické zkušenosti žáků, zejména ve fyzice. Vždy byla respektována jak věková skladba žáků, tak i jejich individuální intelektové předpoklady. Jako vynikající zkvalitnění a modernizaci výuky hodnotí ČŠI zařazení výpočetní techniky do hodin matematiky, probíhajících ve formě cvičení v odborné učebně IVT. Takto se velmi vhodným způsobem doplňuje tradičně pojímaná teoretická výuka v kmenových třídách.

Organizace sledovaných hodin byla velmi dobrá.

Hodnocení a motivace

Případná klasifikace při ústním zkoušení byla vždy komentována a zdůvodňována. Pozitivně motivačního posilování mohlo však být využíváno ještě ve větší míře. Ne vždy se také dařilo věnovat dostatek prostoru pro zpětnovazební informace o efektivitě právě proběhlé vyučovací jednotky. Výsledky výuky byly sledovány pouze na základě předložených předepsaných čtvrtletních písemných prací z matematiky a laboratorních protokolů z fyziky. Úroveň obojího odpovídá standardům gymnaziálního vzdělávání. Čtvrtletní písemné práce z matematiky byly pečlivě opraveny, kritéria hodnocení předložena nebyla. Obtížnost zadání i klasifikace byly v souladu s požadavky uvedenými ve schválených učebních dokumentech. Laboratorní práce z fyziky, jejichž počet poněkud převyšuje minimální doporučení uvedená v učebních plánech, mají rozdílnou úroveň, některé protokoly jsou pouze vidovány.

Motivace a hodnocení jsou na velmi dobré úrovni.

Interakce a komunikace

Interakce a komunikace jednoznačně vycházela z respektování osobnosti žáka, byla založena na vzájemné důvěře, a z toho se potom odvíjely pozitivní vztahy mezi učitelem a žákem. Žáci projevovali k výuce převážně pozitivní vztah, o čemž může svědčit i poměrně malá absence žáků vyšších ročníků v období chřipkové epidemie. Nežádoucí projevy žáků nebyly ve sledovaných hodinách zaznamenány.

Výše zmíněná stránka výuky je velmi dobrá.

Celkově hodnotí ČŠI kvalitu výuky uvedené skupiny předmětů jako velmi dobrou, vzhledem ke zjištěné převaze pozitivních zjištění a s přihlédnutím k realizovaným matematickým cvičením na PC.

Hodnocení kvality vzdělávání v cizích jazycích a bloku přírodovědných předmětů

Velmi dobře jsou v obou sledovaných oblastech hodnoceny podmínky výuky, zejména personální, kdy výuka je zajištěna výhradně vyučujícími s obojí způsobilostí. Organizace, motivace a hodnocení jsou lepší v oblasti přírodovědných předmětů, plánování má průměrnou úroveň. Kvalitu vzdělávání v přírodovědných předmětech hodnotí ČŠI jako velmi dobrou, v cizích jazycích jako průměrnou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Škola se dále řídí vypracovanou koncepcí, založenou na vyrovnané symbióze osmiletého a čtyřletého gymnázia, která se ukazuje jako výhodná vzhledem k počtu gymnázií v okrese a umožňuje dostatečně kvalitní výběr žáků pro oba cykly. V době konání inspekce má škola 22 z plánovaných 24 tříd. Z koncepce vychází roční plán práce, zahrnující trvalé úkoly, aktuální změny se promítají do měsíčních plánů.

Výuka se řídí generalizovaným plánem pro osmileté a čtyřleté gymnázium, disponibilní hodiny přiděluje ředitel po konzultaci s předmětovými komisemi a ve vyšších ročnících s ohledem na rozsah látky, potřebný pro vysokoškolské studium.

Systém plánování se od poslední inspekční návštěvy nezměnil, je stále velmi dobrý.

Organizování

Škola má vypracovaný organizační řád. Ředitel fungující systém nezměnil, pouze vyměnil pracovníka na místě zástupce ředitele. Náplň práce a své pravomoci mají oba zástupci stanoveny písemně, podepsané kopie jsou uloženy u ředitele školy. Dál funguje systém předmětových komisí, jejichž předsedové spolupracují s vedením školy na řešení odborných otázek.

Ve škole je vedena povinná dokumentace, při namátkové kontrole nebyly zjištěny žádné závažné nedostatky. Vnitřní řád školy byl po poslední provedené inspekci upraven a byl vypuštěn článek o chování žáka mimo školu. Rozvrh hodin neodporuje platným právním předpisům ani psychohygienickým zásadám.

Informace v rámci školy se předávají učitelům na poradách a aktualizují se na vyhrazené nástěnce, žáci jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů, formou vývěsek nebo školním rozhlasem. Rodiče dostávají informace na třídních schůzkách, konaných 6x ročně, po domluvě

mohou požádat o informace individuálně. Průběžný přehled prospěchu by měly zajistit klasifikační archy, ale bylo zjištěno, že i v den konání pololetní pedagogické rady v nich nebyly zapsány známky všech žáků, známky z některých předmětů, především výchov, chyběly v některých třídách kompletně. Vzhledem k tomu, že ani žáci, plníci povinnou školní docházku, nemají žákovské knížky nebo studijní průkazy a známky si zapisují (nebo nezapisují) podle vlastní úvahy, je zajištění průběžné informovanosti rodičů přinejmenším sporné, i když v případě výrazného zhoršení prospěchu nebo chování škola uvědomí rodiče písemně. Ředitel školy byl na tuto situaci a potřebu řešit ji upozorněn. Na veřejnosti se škola prezentuje pořádáním Dnů otevřených dveří, účastí na přehlídkách vzdělání, školní akademií, navazuje kontakty se základními školami a má rovněž vlastní www. stránku.

Organizování je s výjimkou výše uvedené výhrady o informování rodičů velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy má vypracovaná kritéria pro přidělování nadstandardních složek platu, která byla přijata pedagogickým sborem i odborovou organizací. Ve vyhodnocování došlo od poslední inspekční návštěvy ke změně, podle nové dikce zákoníku práce se kritéria vyhodnocují jednou za půl roku místo po dvou měsících.

Motivování pracovníků je stejně jako při minulé inspekci velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost je rozdělena mezi ředitele a zástupce a řídí se celoročním plánem, který stanovuje oblasti kontroly pro jednotlivé členy vedení. Plán stanovuje priority v jednotlivých oblastech, zjištěné poznatky se analyzují a ředitel z nich vyvozuje závěry, které se promítnou do osobního hodnocení. Přetrvává průběžná denní neformální kontrola chodu školy. O hospitacích v hodinách jsou pořízeny podepsané záznamy. Kontrolu výsledků vzdělávání dávají každoroční testy SCIO.

Kontrolní činnost hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality řízení

Řízení je koncepční, dobře organizované a umožňuje hladký chod školy. Celkově je lze hodnotit jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol č. j. 35 591/98-21 ze dne 1. 2. 1999
- učební plány pro gymnázia č. j. 20 594/99-22 a 20 595/99-22
- učební osnovy cizích jazyků a bloku přírodovědných předmětů
- časové a tematické plány vyučujících kontrolovaných předmětů
- třídní knihy vedené ve školním roce 2000/2001
- klasifikační přehledy
- organizační řád školy
- plán práce na školní rok 2000/01
- plán kontrolní činnosti

- rozvrh hodin

ZÁVĚR

Zásadní pozitiva školy:

- velmi dobré personální zajištění výuky
- velmi dobré materiální a psychohygienické podmínky
- velmi dobrá úroveň řízení

Zásadní negativa:

nebyla zjištěna

Doporučení

- zvážit zavedení modernější učebnice pro anglický, případně i německý jazyk
- při plánování učiva cizích jazyků respektovat věkové a vědomostní zvláštnosti žáků
- zajistit průběžnou informovanost rodičů o procesu vzdělávání

Celkově hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání a řízení školy jako velmi dobré. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu se vzhledem k účelu jejich poskytnutí a ke schváleným učebním dokumentům čerpají efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Slezáková	Mgr. Věra Slezáková v.r.
Členové týmu	Ing. Josef Toman	Ing. Josef Toman v.r.

V Chomutově dne 7. února 2001.

Přílohy: 0

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. 2. 2001

Razítko

Ředitel

Podpis

PhDr. Jaroslav Neuhofer

PhDr. Jaroslav Neuhofer v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy)	2001-03-05	061 52/2001-5015
Zřizovatel:	2001-03-05	061 53/2001-5015
Rada školy:	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-------	-----------------------------	------

---	---	---
-----	-----	-----